

Arkiv: <arkivID><jplD> FA-C00, FE-130, TI-&13
JournalpostID:
Sakshandsamar:
Dato: 10.04.2021

Saksframlegg

Saksnr.	Utval	Møtedato
022/21	Eldreråd	19.04.2021
023/21	Råd for menneske med nedsett funksjonsevne	19.04.2021
020/21	Ungdomsråd	19.04.2021
026/21	Utval for oppvekst, kunnskap og kultur	20.04.2021
056/21	Alver kommunestyre	06.05.2021

Høyringsuttale - planprogram for regional plan for kultur, idrett og friluftsliv

Rådmannen sitt framlegg til vedtak:

Alver kommunestyre godkjenner høyringsinnspelet, slik det ligg føre i saka.

Høyringsinnspelet vert oversendt i form av eit eige dokument, med saksframlegget som vedlegg.

Eldreråd 19.04.2021:

Handsaming:

Kultursjef Eirik Bouwer Utne orienterte i saka.

Mabel Johansen har utarbeidd eit notat om "Sosial bærekraft med fokus på barn og eldre", som ho la fram for eldrerådet.

Eldrerådet vedtok samrøystes rådmannen sitt framlegg til vedtak, med Mabel Johansen sitt notat knytt til eitt av tre sentrale plantema: Deltaking, medborgarskap og mangfald.

Mabel Johansen sitt notat "Sosial bærekraft med fokus på barn og eldre".

Utfordringene etter Covid-19.

De fysiske møteplassene er borte.

Folk har sluttet å gjøre ting sammen.

Bruk av digitale verktøy er regelen både til hverdag og fest, i veldig stor grad.

Vi vet ikke hvilken effekt dette har på barn som vokser opp i vår tid. Deres erfaring i 2020/21 har vært fravær av møte mellom generasjoner og derfor er det behov for å se på hva som finnes av ressurspersoner i lokalmiljøet, til å formidle hvordan det var før corona: formidle lokale uteaktiviteter, uteleker, plasser mm. En må erkjenne at det har vært lite samhandling før corona-pandemien, og særlig nå i denne perioden.

Utgangspunkt:

Utfordringsnotat til Planstrategi for Alver kommune (s.53):

Sitat:

Det er hovedsaklig tre trender som påvirker den sosiale bærekrafta i Alver kommune de nærmeste årene og gir utfordringer mhp inkludering og integrering:

- Antall eldre vil øke kraftig
- Ungdomskullene blir større, allerede i dag er de store
- Innvandrere, el. barn av innvandrere, utgjør en større andel av befolkningen

(sitat slutt)

Dette er en potensiell ressurs for vårt lokalsamfunn!

Men:

24% av elevene svarer at de er veldig mye plaget av ensomhet, økende med lavere familieinntekt. Blant familier med dårlig råd er svaret 50%.

Det er svært påkrevet å ta denne utviklingen på alvor!

Antall eldre vokser. Den generelle helsetilstanden blant eldre er betydelig bedret de siste årene. Det betyr at eldre i dag har bedre forutsetninger for deltaking og aktivisering enn tidl. generasjoner. Deres ledige tid er en potensiell ressurs for barn og unge og lokalsamfunnet vårt.

Menneskenes grunnleggende behov endrer seg lite!

Hva som vil være nødvendig i framtiden for å lykkes i arbeidslivet (og familielivet)

Hvilken kompetanse må styrkes: Det menneskelige – følelser, opplevelser og erfaringer – hvordan er det å leve og arbeide som mennesker?

Hvordan håndtere det uventede – når omstendighetene er uforutsigbare? Hvilke kompetanser og styrker er viktig for å møte det uventede på en god måte? Verden er i økende grad kompleks og effektivitet er ikke nødvendigvis lenger den viktigste rettesnoren. F.eks. en pandemi: du kan planlegge for at det skal skje, men ikke når tid.

Hva trenger vi da?

Styrke kontakten/båndene mellom mennesker – bygge sterke og gode relasjoner – styrke og videreutvikle en kultur for at folk hjelper hverandre.

Dette er også særdeles viktige ferdigheter å utvikle for det framtidige arbeidsliv, som våre barn og unge skal tre inn i, utforme og bidra positivt inn i.

Utvikle og styrke en hjelpsomhetskultur – derfor er det særlig viktig at kvinner kommer på banen! (dette har jo tradisjonelt vært regnet som en styrke hos kvinner).

En viktig kompetanse for framtiden er å kunne håndtere det uventede! Nesten alt vil fungere i framtiden også, men det uventede vil også skje, så hvordan forberede seg på det vi ikke vet vil komme?

Dette lærer du ikke på skolen! Dette lærer du i livets skole – derfor er det nødvendig med økt samhandling barn, unge og eldre.

Når samfunnet åpner opp igjen bør vi se på mulighetene for mer samhandling og hvordan eldre og barn kan knyttes bedre sammen.

Dette vil også være helt i tråd med intensjonene i strategien *Leve heile livet*.

ER- 022/21 uttale:

Uttale frå eldrerådet:

Eldrerådet sluttar seg til rådmannen sitt framlegg til høringsuttale, med tillegg til notat lagt fram i møtet - knytt til plantema Deltaking, medborgarskap og mangfald.

Råd for menneske med nedsett funksjonsevne 19.04.2021:

Handsaming:

Ingen merknader, samrøystes.

RMNF- 023/21 uttale:

Ingen merknader.

Ungdomsråd 19.04.2021:

Handsaming:

Tatt til orientering, samrøystes.

UR- 020/21 uttale:

Tatt til orientering.

Utval for oppvekst, kunnskap og kultur 20.04.2021:**Handsaming:**

Rådmannen sitt framlegg vart samrøystes vedteke.

OKK- 026/21 innstilling:

Alver kommunestyre godkjenner høyringsinnspelet, slik det ligg føre i saka.

Høyringsinnspelet vert oversendt i form av eit eige dokument, med saksframlegget som vedlegg.

Alver kommunestyre 06.05.2021:**Handsaming:**

Innstillinga frå utval for oppvekst, kunnskap og kultur vart samrøystes vedteke.

KO- 056/21 Vedtak:

Alver kommunestyre godkjenner høyringsinnspelet, slik det ligg føre i saka.

Høyringsinnspelet vert oversendt i form av eit eige dokument, med saksframlegget som vedlegg.

Politisk handsaming

Saka skal til uttale i ungdomsrådet, eldrerådet, råd for menneske med nedsett funksjonsevne

Saka skal til innstilling i utval for oppvekst, kunnskap og kultur

Saka skal avgjerast i kommunestyret

Bakgrunn

Vestland fylkeskommune vedtok den 3. mars å sende framlegg til planprogram for regional plan for kultur, idrett og friluftsliv på høyring.

Planprogrammet er forankra i den regionale planstrategien *Utviklingsplan for Vestland*, og planarbeidet skal gå over to år. Planen skal vere ein revisjon av dagens to gjeldande regionale kulturplanar og gjelde frå 2023 til 2035.

Det har hittil i prosessen vore høyringsmøte for det administrative leddet i kommunane den 16. mars, der Alver deltok. Vidare har råda i kommunen deltatt på arbeidsmøte med Vlfk den 9. april.

Saksopplysninger:

Planprogrammet legg fram prosessen, overordna tidsplan, framlegg til organisering og medverknad – i tillegg til fire sentrale plantema. Fylkeskommunen ønskjer særleg innspel til framlegget til val av plantema og viktige problemstillingar innan desse, samt medverknadsdelen av planarbeidet.

Høyringsfrista er 20. april 2021 og det er bedt om å få levere høyringsinnspel etter frist, med bakgrunn i fastsette datoar for politiske møte i Alver. Kommunen har fått tilbakemelding om at fristen er sett i vedtaket om å legge planprogrammet på høyring, men at ein vil legge til rette for ei fleksibel handtering, og opnar for at kommunen kan ettersende dokument når desse er klare. Fylkets forslag er å sende førebels framlegg til uttale før 20. april, (primært OKK si innstilling etter møte same dag, sekundært adm. sitt framlegg om ikkje dette lar seg gjere), og ettersende kommunestyrets vedtak.

Føremålet med planen er å peike ut ei retning for sektoren i Vestland, og for det breie kulturfeltet. Det vert vidare understreka at planen ikkje er for fylkeskommunen aleine, men for heile regionen, og føreset breitt samarbeid.

Planarbeidet skal omfatte det utvida kulturomgrepet – kulturarv, kulturformidling, idrett,

friluftsliv, profesjonell kunst og kultur, kulturinstitusjonar og frivilligheit, med inkludering og integrering som eit gjennomgåande perspektiv. Den ferdige planen skal gjelde for åra 2023 til 2035.

Den førebelse visjonen for planarbeidet er at ...vi skal ha eit rikt og mangfaldig kulturliv i heile fylket til glede og nytte for alle innbyggjarane... Vidare legg ein til grunn at ...kulturfeltet skal bidra til utvikling av Vestland gjennom kulturen sin skapande og samfunnsbyggjande kraft. Planarbeidet skal stå i høve fylkeskommunen sitt samfunnsoppdrag, der den langsiktige visjonen «Nyskapande og berekraftig» stakar ut kursen for den regionale politikken.

Planarbeidet skal følgje opp Vestland sitt mål om Vestland som leiande kulturregion, og inkludere eit breitt sett aktørar i ein open og medverkande prosess. Planprogrammet peiker vidare på at regional planlegging og samordning er viktig med bakgrunn i at kulturfeltet i mindre grad er lovregulert, og at det er utfordringar knytt til samordning mellom forvaltingsnivåa.

Planarbeidet skal trekke opp breie utfordringar, identifisere satsingar der regionen kan spele ei avgjerande rolle både internasjonalt, nasjonalt og lokalt, og vise tverrsektorielle utfordringar og behov for temaplanar og strategiar.

Namn på planen skal definerast i planprosessen.

Planen skal stå i høve Vestland sitt plansystem, FNs berekraftsmål, nasjonale forventingar til regional og kommunal planlegging og nasjonale mål for kultur, idrett og frivilligheit.

Tidsplanen for planprosessen er handsaming av planprogrammet juni 2021, med ferdig plan og handlingsprogram oktober 2022.

Medverknad skal gå føre ved innspelsmøte, tema- og arbeidsmøte, konferansar, undersøkingar og kunnskapsgrunnlag, samt formelle høyringsrundar.

Planprosessen skal utarbeide og innhente ei rekke kunnskapsgrunnlag, og ta omsyn til demografiske og geografiske variasjonar

Framlegg til sentrale plantema er (1) Vestland som leiande kulturregion, (2) eit berekraftig kulturliv, (3) deltaking, medborgarskap og mangfald og (4) kulturell verdiskaping.

Vurdering

Det leggst opp til at høyringsinnspelet vert sendt som eige dokument, som kan ta inn moment frå sakshandsaminga i råd, utval og kommunestyre på oversiktleg vis.

Høyringsinnspelet er basert på vurderingar knytt til Alver kommune sine pågåande planprosessar generelt, og kommande prosess med KDP idrett, kultur og friluftsliv spesielt. Vidare er det gjort vurderingar knytt til Alver kommune sin geografiske og demografiske posisjon i Vestland, og med blick til erfaringar knytt til Covid-19-pandemien.

Høyringsinnspelet tek omsyn til Strategi- og styringsdokument for Alver, Anleggsstrategi for Alver 2020-2024, kulturundersøkinga frå 2019 og idrettsindeksen for Alver frå same år (med data t.o.m. 2018), samt dei lovpålagde oppgåvene for kommunen.

Framlegg til høyringsinnspel

Alver kommune vil understreke at både den nye fylkeskommunen og ei rekke nye kommunar er i gong med planarbeid innan kultur- og idrettsfeltet i same periode. Alver kommune ønskjer at fylkeskommunen legg til rette for møteplassar for kommunane i desse samtidige planarbeida, og vidare har fokus på å nytte dette sjeldne høvet til å få gode samanhengar mellom regionalt og lokalt plannivå, og kunne vere ein medspelar for kommunane når det gjeld utveksling av erfaringskompetanse og problemstillingar mellom kommunane i dei lokale prosessane.

Alver kommune skal sjølv i gong med ein felles plan for kultur, idrett og friluftsliv, med eit breitt

kulturomgrep, og ser fram til å kunne samhandle med regionalt nivå i planprosessar med tilsvarande heilskapleg innhald.

Alver kommune stiller seg bak dei føreslegne fire plantemaa, og ser desse som relevante og nyttige overskrifter for den kommande planprosessen.

Medverknadsprosessen er tydeleg lagt fram, og legg til rette for brei deltaking. Alver kommune vil peike på viktigheita av at lokale råd, som eldreråd, råd for menneskje med nedsett funksjonsevne og ungdomsråd, har gode høve til å spele inn og påverke prosessane direkte frå dei lokale ledda. Vidare vil Alver kommune peike på at lokale kultur- og idrettsråd er sentrale innspelspartar på sidan av den lokale sakshandsaminga, og at det bør sikrast gode arenaar for desse og tilsvarande råd, t.d. innvandrarråd.

Alver kommune vil peike på sær eigenheitene for omegnskommunane i Bergensregionen, og vil fremja at dette perspektivet kan verte sett på i ein større heilskap i kommande planprosess. Felles utfordringar som omegnskommunane møter, samarbeidsflatar dei mellom, og saman med Bergen, vil vere viktige perspektiv dersom regionen skal utvikle seg vidare som leiande innan kulturfeltet, med berekraft, medborgarskap og kulturell verdiskaping i fokus.

Alver kommune vil peike på viktigheita av breie samarbeid om eventuell utvikling av regionanlegg og kulturarenaar, og at dette vert kasta lys på i kommande planprosess.

Alver kommune vil vidare oppmode til at planprosessen spesielt fokuserer på digitale arenaar for barn og unge, fysisk aktivitet, regional og lokal anleggs- og arenavutvikling, frivillig deltaking, kunst og profesjonell kultur, ungdomskultur, tilrettelegging, inkludering og integrering, møteplassutvikling og seniorekultur, og går etter felles målsettingar og initiativskapande strategiar i tilknytning til desse felta. Vidare er kulturarvfeltet, og praktiske samfunnsmessige perspektiv knytt til svinn av kulturminne sentralt.

Alver kommune vil peike på at kultur- og idrettsindeksane for Vestland, som vist til i planprogrammet, synleggjer behov for auka fokus på fysisk aktivitet, Den kulturelle skulesekken, kulturskule, bibliotek og museum. Dei lovpålagde kommunale kulturoppgåvene bør få ein tydeleg plass i kommande planprosess. Idrettsindeksen for Alver (2018) viser ein svært høg nedgang for organisert deltaking for ungdom, og fellesskap knytt til målsettingar og strategiar om dette vil vere viktig.

Alver kommune vil til sist ønske lukke til med dette viktige planarbeidet for alle innbyggjarane i regionen vår.

Vedlegg i saken:

10.04.2021 Høyring regional plan for Kultur, idrett og friluftsliv

1540845